TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Sayı : 20978
Tarih : 02.11.2026

52643

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı maddeleri gereğince arz ederim.

Cengiz ÇİÇEK
İstanbul Milletvekili

Beykoz'un Çubuklu Mahallesi'nde yüzlerce aile, kentsel dönüşüm sürecinde evlerini ve yaşamlarını kurdukları mahalleyi kaybetme tehlikesiyle karşı karşıyadır. Edindiğimiz bilgilere göre, yaklaşık 149 dönümlük B Bölgesi'nde 509 haneye gönderilen tebligatlarla konutların 20 Kasım 2026'ya kadar boşaltılması istenmiş, tahliye edilmeyen yapıların elektrik, su ve doğal gaz hizmetlerinin kesilebileceği belirtilmiştir. Kış yaklaşırken ve eğitim yılı devam ederken uygulanan bu takvim, mahalle halkının barınma kaygısını büyütmektedir.

Mahalle halkı kentsel dönüşüme karşı değildir. Mahalleye yaptığımız ziyarette yurttaşlar, güvenli konutlarda yaşamak, dönüşümün koşullarında söz sahibi olmak ve ekonomik güçlerini aşan yüklerle mahallelerinden uzaklaştırılmamak istediklerini dile getirmiştir. Halkın bu talebini esas almak, Bakanlığın kamusal sorumluluğudur.

Boğaz manzaralı Çubuklu'nun dönüşümünde esas alınması gereken, mahalleyi yıllardır emeğiyle kuran insanların yerinde yaşam hakkıdır. Kentsel değeri artırıp bu değerden yararlanmayı ödeme gücüne bağlayan bir model, emekçi mahallelerini yüksek gelirli kesimlere açan bir soylulaştırma sürecine dönüşür. Kamusal yatırımlar ve mahalle halkının emeğiyle oluşan değerin özel kazanca çevrilmesi, dönüşümün maliyetinin ise halka yüklenmesi kabul edilemez.

Mahalle halkı, bölgede açıklanan aylık 8 bin liralık kira desteğinin barınma giderlerini karşılamadığını açıkça dile getirmektedir. Kira farkı, depozito ve taşınma masraflarıyla karşı karşıya kalan aileler açısından yeni konutlara hangi bedellerle dönebilecekleri de belirleyicidir. Ödeyemeyeceği borçlar nedeniyle evinden vazgeçmek zorunda kalan bir yurttaşa kâğıt üzerinde konut hakkı tanınması, barınma güvencesi sağlamaz. Bakanlık, dönüşümün emekçileri mülksüzleştiren bir borçlandırma mekanizmasına dönüşmesini önlemekle yükümlüdür.

Bölgenin riskli alan ilan edilmesine dayanak oluşturan raporlar mahalle halkıyla paylaşılmamış, halkın projenin karar süreçlerine katılımı sağlanmamıştır. Halkın yaşam alanına ilişkin söz ve karar hakkı, kendisine sunulan sözleşmeyi kabul edip etmemeye indirgenemez. Elektrik, su ve doğal gazın kesilmesi tehdidi, yurttaşları iradeleri dışında karar vermeye zorlayan bir baskıya dönüşmektedir. Mahalle halkının itirazları, projenin içeriğini ve uygulama takvimini değiştirebilmeli, yerinde dönüşüm talebi bağlayıcı güvencelerle karşılanmalıdır.

52643

Bu bağlamda;

1. Büyük bölümü 2013'te proje alanı olarak belirlenen Çubuklu B Bölgesi'nin 2018'de riskli alan ilan edilmesine hangi bilimsel tespitler dayanak oluşturmuştur? Hangi zemin etütleri ve yapı incelemeleri yapılmış, kaç yapıdan karot alınmıştır? Mahalle halkının talep ettiği risk raporlarını, tahliyenin aciliyetine ilişkin güncel değerlendirmelerle birlikte kamuoyuna açıklayacak mısınız?
2. 2018'de riskli alan ilan edilen bölgenin imar planları neden ancak 8 Şubat 2024'te, parselasyon işlemleri ise 17 Aralık 2025'te onaylanmıştır? Sekiz yıldır güvenli konutlara kavuşması sağlanmayan mahalle halkından bugün kısa sürede evlerini boşaltmasının istenmesi hangi gerekçeye dayanmaktadır? Dönüşümün ve tahliyenin zamanlamasında hangi ölçütler esas alınmış, alanın arsa değeri ve projeden beklenen satış geliri bu tercihlerde etkili olmuş mudur?
3. Tapu kütüğünde 377 malikin bulunduğu, bunlardan 194'ünün özel bir firmayla sözleşme yaptığı ve Bakanlık projesi için 84 imza toplandığı bir süreçte, kamuoyuna açıklanan yüzde 65 uzlaşma oranı nasıl hesaplanmıştır? Orana dayanak oluşturan kayıtları ve hesaplama yöntemini açıklayacak mısınız?
4. Malikler dönüşümü destekleyerek kendi seçtikleri firmayla sözleşme yapmışken, onların iradesini devre dışı bırakan 6/A uygulamasına neden başvurulmuştur? Bu maddede öngörülen koşulların Çubuklu B Bölgesi'nde oluştuğu hangi somut tespitlerle ortaya konulmuştur? Uygulamanın gerekçesi, mevcut sözleşmelere etkisi ve başvuru yolları mahalle halkına neden açıkça anlatılmamıştır?
5. Projede kaç konut ve kaç ticari birim yapılacaktır; bunların kaçı hak sahiplerine, kaçı satışa ayrılmıştır, satıştan elde edilecek gelir kime kalacaktır? Hak sahiplerine verilecek konutların büyüklükleri hangi ölçütlere göre belirlenecektir?
6. Bakanlığınız ve bağlı kuruluşları, bu alana ilişkin hangi şirketlerle görüşme yapmış veya sözleşme imzalamıştır? Mahalle toplantısında adı geçen Kalyon İnşaat ya da bağlı şirketleriyle projeye ilişkin herhangi bir görüşme, protokol veya sözleşme bulunmakta mıdır?
7. 24 Eylül 2026 tarihli tahliye tebligatları neden 2 Ekim'de kapılara asılmıştır? Tahliye süresi hangi tarihten başlatılmış, tebligatların düzenlenmesi ile kapılara asılması arasında geçen süre yurttaşlara tanınan süreden düşülmüş müdür? Geçici barınma ve dönüşüm sonrasında yerinde kalma güvencesi sağlanmadan 509 hanenin 20 Kasım 2026'ya kadar boşaltılmasında ısrar edilmesinin gerekçesi nedir? Hastaların, yaşlıların ve öğrencilerin bu kısa sürede nasıl taşınması beklenmektedir? Kış kapıdayken, okullar açıkken yüzlerce çocuğu, emekçiyi, yaşlıyı sokağa atarak mı "can güvenliği" sağlayacaksınız?

8. Mahalle sakinlerinin riskli yapı tespiti ve tahliye işlemlerine karşı yaptığı başvuruların kaçı, hangi tarihlerde sonuçlandırılmıştır? Yanıtsız bırakılan itirazların gerekçesi nedir? 6/A kapsamında riskli yapı tespitine yönelik itirazların teknik heyetçe üç gün içinde karara bağlanması yükümlülüğüne uyulmuş mudur? Yurttaşların itirazlarını sonuçlandırmadan ve açtıkları davalarda yürütmenin durdurulması talepleri hakkında karar verilmesine imkân tanımadan tahliye ve yıkıma geçilmesi hâlinde, hak arama özgürlüğünü ve etkili yargısal korumayı nasıl güvence altına alacaksınız?

9. 8 bin liralık kira desteğiyle bölgedeki barınma ihtiyacının karşılanabileceği hangi güncel verilere dayandırılmaktadır? Kira desteğini bölgedeki gerçek kira bedellerini karşılayacak düzeye çıkaracak ve yeni konutlar teslim edilene kadar sürdürecek misiniz?

10. Maliklerin özel firmayla yaptığı sözleşmelerde kamu desteğine ek olarak öngörülen kira, taşınma ve moloz kaldırma destekleri ile hak sahiplerine sağlanan ekonomik koşullar Bakanlığınızca değerlendirilmiş midir? 6/A uygulamasıyla bu sözleşmelerin feshedilmiş sayılmasının yol açacağı kayıplar nasıl karşılanacaktır? Daha elverişli koşullarla dönüşüm için sözleşme yapmış yurttaşların bu imkânlardan mahrum bırakılarak 8 bin liralık kira desteğiyle yetinmeye zorlanmasının gerekçesi nedir?

11. Hak sahiplerinden yeni konutlar için ek ödeme istenecek midir? İstenecekse bedeller ve ödeme koşulları nelerdir? Geliri bu bedelleri karşılamayan emekçi ve emekli ailelerin evlerinden vazgeçmek zorunda kalmaması için hangi kamusal destek sağlanacaktır?

12. Kiracıların ve tapu ya da mülkiyet sorunu yaşayan mahalle sakinlerinin Çubuklu'da yaşamayı sürdürebilmesi için nasıl bir çözüm öngörülmektedir?

13. Mahalle halkının geçici barınma ve dönüşüm sonrasında yerinde yaşama hakkını güvence altına almadan yürüttüğünüz zorla tahliye ve elektrik, su, doğal gaz kesintisine yönelik işlemlerini durduracak mısınız? Dönüşüm süresince ailelerin barınma ihtiyacını karşılayacak ve ekonomik güçleri ne olursa olsun mahallelerine dönebilmelerini sağlayacak bir çözümü mahalle halkıyla birlikte oluşturacak mısınız?